

Johannes 8:12 | Jezus is de sleutel tot echt leven

In het donker zie je niets. Niet waar je bent, niet hoe de wereld er uit ziet, niet wat je moet doen. In het licht ga je het allemaal begrijpen. Jezus zegt: 'ik ben het licht'. Je gaat de wereld en het leven niet begrijpen door je verstand, of door dicht bij jezelf te blijven, maar door Jezus te volgen.

Voor wie deze preek in een kerkdienst wil gebruiken: graag ontvang ik een melding op hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: NLB Gezang 695 : 1, 2 en 5

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: NLB Psalm 27 : 1 en 2

Gebed

Kinderen naar club

Leefregels: 1 Johannes 1 : 5 – 10

Zingen: NLB Gezang 637 : 1, 2 en 4

Lezen: Johannes 8 : 12 – 30

Zingen: GKB Psalm 36 : 3

Preek over Johannes 8 : 12

Zingen: Opwekking 595

Kinderen terug

Zingen: Kids Opwekking 46

Gebed

Collecte

Zingen: Opwekking 214

Zegen

Jezus is de sleutel tot echt Leven

Inleiding

dia 1 – licht

Het gaat vandaag over licht en donker.

Jezus is het licht, en zonder Jezus is het donker.

Dat thema van licht en donker kom je in de bijbel veel tegen, en er zijn ook heel veel liederen over geschreven.

Dat was voor vandaag wel makkelijk:

ik hoefde niet lang te zoeken naar liederen die we konden zingen.

Een belangrijk thema dus,

maar wat bedoel je er nou eigenlijk mee

als je zegt dat Jezus het licht is?

Wat is het verschil tussen leven in het licht, en leven in het donker?

Dat wil ik graag duidelijk maken met een experiment.

Daarbij heb ik een vrijwilliger nodig, het liefst iemand onder de 12.

Wie wil mij even helpen?

Ik zal uitleggen wat de bedoeling is.

Ik heb Daniëls bestuurbare auto meegenomen,

en de opdracht is heel simpel: rijdt hem naar de piano.

Maar dat is eigenlijk te simpel, dus we maken het iets moeilijker:

dat doe je geblinddoekt.

Ben je er klaar voor?

Laten we maar stoppen met die blinddoek,

en het ook nog even zonder blinddoek doen!

Het verschil lijkt mij duidelijk.

Met een blinddoek voor je ogen

heb je geen flauw idee waar je mee bezig bent.
Je ziet niet waar die auto staat en wat de handigste weg naar de piano is.
Op goed geluk laat je de auto rijden,
je botst veel, maar je komt niet bij de piano...
Het donker is een complete chaos!

dia 2 – Jezus is de sleutel tot echt leven
En nu naar die uitspraak van Jezus.
Johannes 8:12: ‘Jezus nam opnieuw het woord.
Hij zei: “Ik ben het licht voor de wereld.
Wie mij volgt loopt nooit meer in de duisternis,
maar heeft licht dat leven geeft.”’
Anders gezegd: ‘zonder mij is het alsof je geblinddoekt leeft.
Je ziet de wereld en het leven niet zoals het is,
je kunt het niet begrijpen, en daarom ook geen goede keuzes maken.
Met die blinddoek voor je ogen kun je niet leven zoals het bedoeld is.
Maar ik ben het licht, en als je daar je ogen voor open doet,
dan kun je leven zoals het is bedoeld, dan kun je écht leven!’
Thema vanmorgen is: Jezus is de sleutel tot echt leven.

1. Pogingen het leven te vatten

dia 3 – pogingen het leven te vatten
Met dat thema van licht en donker kun je veel kanten op,
en ik twijfel er niet aan dat je nog veel meer kunt zeggen
over dat Jezus het licht voor de wereld is,
dan wat ik er vandaag over zeg.
Het stukje wat ik er vandaag uit wil halen
is dat je in het licht de wereld en het leven beter begrijpt,
en dan dat je daardoor ook de goede keuzes kunt maken.
Net als met die auto: zonder die blinddoek
is het geen enkel probleem om de goede weg naar de piano te vinden.
Mensen zijn altijd op zoek geweest naar dat licht,
om te proberen het leven te vatten,

om een betere wereld te krijgen, die klopt.

dia 4 – Joods: God is het licht, de wet een lamp
Laten we kijken naar 3 pogingen, 1 van vroeger, 2 van nu.
Eerst die van vroeger: de Joden in de tijd van Jezus.
Want zij zijn de eersten die het Jezus horen zeggen:
'ik ben het licht voor de wereld.'
Maar wat was volgens de Joden nou eigenlijk het licht,
de sleutel tot het leven zoals het bedoeld is?

Nou, het Joodse antwoord is heel duidelijk: God zelf is het licht!

Bijvoorbeeld Psalm 27: 'de Heer is mijn licht.'

Al het licht komt van God.

En dat licht komt naar mensen toe door Gods woord, door zijn wet.

Bijvoorbeeld Psalm 119: 'uw woord is een lamp voor mijn voet,
een licht op mijn pad.'

Dus: wil je in het licht leven, wil je leven zoals het bedoeld is,

houd je dan aan wat God zegt!

Houd je aan de wetten, ze zijn er niet voor niets,
God heeft ze gegeven zodat je in het licht leeft.

Tegen die achtergrond doet Jezus zijn uitspraak.

Maar hoe proberen wij, in onze cultuur, het leven te vatten?

Wat is voor ons het licht, de sleutel om dit leven en de wereld te begrijpen?

Dat is een vraag over heel grote dingen,
dus ik vind dat ik er voor de verandering

ook eens 2 grote woorden tegenaan mag gooien: modernisme en postmodernisme.

Want die woorden hebben te maken met hoe wij proberen het leven te vatten.

dia 5 – modernisme: het verstand is het licht (Verlichting)

Eerst het antwoord van het modernisme: gebruik je verstand!

In de moderne tijd is het verstand heel belangrijk.

Eerst had je de middeleeuwen, ook wel donkere middeleeuwen genoemd,

daarna breekt langzaam maar zeker de moderne tijd aan, om in de tijd van de Verlichting, de 18e eeuw, volop door te breken:

het verstand is het licht geworden waarmee we naar de wereld kijken.

Daar zit dus zelfs al die tegenstelling tussen donker en licht in:

na de donkere middeleeuwen kwam de Verlichting.

Best een arrogante manier om tegen de middeleeuwen aan te kijken...

Hoe dan ook: sinds die tijd is de westerse samenleving sterk gestempeld door het verstand.

Moderne wetenschap kwam op en had voor allerlei problemen een oplossing,

zelfs voor dingen waarvan we niet eens wisten dat het een probleem was.

Het heeft de wereld onherkenbaar veranderd.

Nog altijd kijken we naar de wetenschap.

Moet het milieuvriendelijker?

Laat de wetenschap maar een oplossing geven.

Mag er niemand meer dood gaan aan kanker?

We zetten de wetenschap aan het werk.

Moet het verkeer veiliger worden?

Dat is een mooi klusje voor de wetenschap!

Want het gezonde verstand ziet het leven zoals het is, en de knappe koppen verbeteren deze wereld.

dia 6 – postmodernisme: jíj bent het licht

Maar naast dat modernisme is het postmodernisme ontstaan, vooral sinds de 2e Wereldoorlog.

Dat postmodernisme zegt: het is verstand is beperkt.

Kennis is relatief, en wat voor de een waar is, is dat voor de ander niet.

Maar met welk licht moet je dan de wereld in kijken?

Het postmoderne antwoord: het licht, dat ben jij zelf!

Even iets concreter: hoe maak je keuzes?

Natuurlijk gebruik je je gezonde verstand, maar wat je heel veel hoort is: 'je moet doen wat voor jou goed voelt.'

Dát is typisch postmodern.

Je keuzes zijn jÓuw keuzes, daar moeten anderen van afblijven. Jij bent het licht, en als je maar dicht bij jezelf blijft, dan leef je zoals het leven bedoeld is.

2. Jezus: de sleutel tot leven

dia 7 – Jezus: de sleutel tot leven

Jezus zet daar iets heel anders tegenover:

'ík ben het licht voor de wereld.

Wil je het leven begrijpen, wil je een wereld die klopt, wil je leven zoals het bedoeld is, dan ben ik de sleutel: je moet bij mij zijn!'

Bij Jezus gaat de blinddoek af, zie je wat je aan het doen bent,

hoe je moet denken over wat er in je leven en in de wereld gebeurt,

zodat je kunt leven zoals God het heeft bedoeld.

dia 8 – enorme pretentie: alleen bij Jezus is licht

Het grote punt van Jezus is: ík ben het!

Dat is nogal een uitspraak, met een enorme pretentie.

Stel je voor dat je iemand tegenkomt die zegt: 'wil je leven in het licht?'

Stop maar met zoeken, je moet bij mij zijn, want ik bÉn het licht.'

Zo iemand lach je uit, of je bent verbijsterd, of boos, maar de kans is vrij klein dat je hem serieus neemt.

Toch zegt Jezus het: je moet bij mij zijn – ik ben de enige bij wie licht is.

Zet dat maar eens tegenover die pogingen van ons.

Tegenover dat modernisme, met z'n verstand.

Jezus zegt: dat verstand gaat je niet redden,
dat verstand gaat de problemen van de wereld niet oplossen,
en geeft je niet het leven zoals het bedoeld is.

En eigenlijk weten we dat ook wel...

Het probleem van de wereld zit dieper, in de mensen zelf,
die met kennis prachtige dingen kunnen doen,
maar ook de meest afschuwelijke.

Het postmodernisme doet het niet veel beter.

Dicht bij jezelf blijven, dat klinkt mooi,
maar ik schrik wel eens van wat er allemaal in mijzelf is.

Ik geloof niet dat ik daar dicht bij moet blijven!

Jezus zegt: je moet niet dicht bij jezelf blijven,

want in jezelf is het donker,

maar ik ben het licht, dus blijf bij mij!

Maar Jezus zegt het óók tegen de Joden,

die God als hun licht hadden en de wet als een lamp.

Tegen de Farizeeën, de beste gelovigen, de vroomste mensen die
je kon vinden.

Jezus zegt: 'jullie denken dat je in het licht leeft?

Vergeet het maar! Als je niet in mij gelooft zul je in je
zonde sterven.

Want ik ben het licht.'

dia 9 – Jezus mag het zeggen: hij komt van de Maker

Als Jezus dat zegt, houdt iedereen zijn adem in.

Oei, is Jezus nu niet te ver gegaan?

Iedereen weet dat Góð het licht is, en nu noemt Jezus zich het
licht?

Hoe durft hij?! Wie denkt hij wel niet dat hij is?!

Jezus stelt zich op één lijn met God – dat kan hem de
doodstraf opleveren.

Maar Jezus is niet bang, hij weet dat zijn tijd nog niet
gekomen is.

Wel volgt er een lange en verhitte discussie.

Wat daarin opvalt: het woord 'licht' komt er niet een keer

meer in voor.

Het gaat helemaal over de vraag waar Jezus vandaan komt.
Het lijkt een lang zijspoor, muggenziften met de Farizeeën,
in plaats van het te hebben over waar het over móet gaan.
Maar dat is het niet: juist omdat Jezus van de Vader komt,
kan Jezus het licht van de wereld zijn.

Jezus zet God en de wetten uit de bijbel niet aan de kant,
maar zegt: 'ik kom van God,

en in mij zie je nog veel beter wie God is.

Ik kom van jullie Maker, ik bèn jullie maker.

Geeft mij dat niet het recht te zeggen dat ik het licht ben?

Dat ik de sleutel ben tot het echte leven?

Als er iemand is die weet hoe het leven bedoeld is, dan ben ik
het wel!

Dus geloof mij als ik zeg dat ik het licht ben.'

dia 10 – echt leven: liefde die geeft

Maar wat zie je dan?

Als je je open ogen doet voor het licht van Jezus?

Wat leer je dan over het leven?

Je ziet liefde.

Geen oppervlakkige en kleffe liefde, maar opofferende liefde.

Je ziet Jezus leven op een compleet nieuwe manier.

Jezus gaat niet op zijn gezonde verstand af –

dan zou hij lekker bij de Vader zijn gebleven.

Jezus gaat, God zij dank, niet af op wat goed voelt – hij
draagt juist zijn kruis.

Jezus gaat op een verrassende manier met Gods geboden om,
en blijft het maar zeggen: het gaat om liefde.

Niet die kleffe liefde, maar die liefde die alles geeft.

Jezus geeft zichzelf.

Hij, het licht voor de wereld, wordt gekruisigd, en dan wordt
het 3 uur donker!

Het licht gaat de duisternis in,

en verdrijft zo de duisternis die hem niet kan houden.

In dat alles laat Jezus zien wat leven is,

en dat niet alleen: hij maakt het weer mogelijk!

Als hij het licht in je leven is, dan zegt Jezus dat je zelf ook licht hebt.

Dát is de sleutel tot echt leven.

3. In het licht

dia 11 – in het licht

Jezus zegt: 'ik ben het licht voor de wereld.

Wie mij volgt loopt nooit meer in de duisternis, maar heeft licht dat leven geeft.'

Wil je in het licht leven, dan komt het dus aan op Jezus volgen.

dia 12 – al het andere is duisternis

Want al het andere is duisternis.

Als Jezus niet jouw licht is,

is het alsof je met een blinddoek voor

die bestuurbare auto bij de piano probeert te parkeren.

Al die manieren waarop wij proberen het leven te vatten, het zijn allemaal pogingen om zonder Gods licht te leven.

We zeggen tegen God: 'we zoeken het zelf wel uit!'

Maar als mensen denken dat zij het licht gevonden hebben: berg je dan maar!

Maak niet de fout in het donker te blijven en in je zonde te sterven!

Bij God, alleen bij God, vind je het leven zoals het bedoeld is.

Alleen Jezus is het licht!

dia 13 – laat Jezus je licht zijn!

Dus doe die blinddoeken af

en vertrouw erop dat je bij Jezus het echte leven vindt.

Ook als het wel eens anders lijkt.

Want het is niet zo dat als jij met de liefde van Jezus gaat liefhebben,

dat iedereen je dan ook die liefde teruggeeft.

Je zult oneerlijk behandeld worden – net als Jezus.

Maar geef niet op!

Want liefde, échte liefde, is wat de wereld nodig heeft,

is wat het leven leven maakt.

Laat Jezus je licht zijn – dan leef je echt!

Amen.